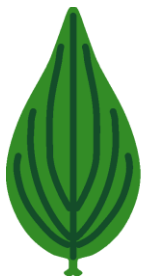
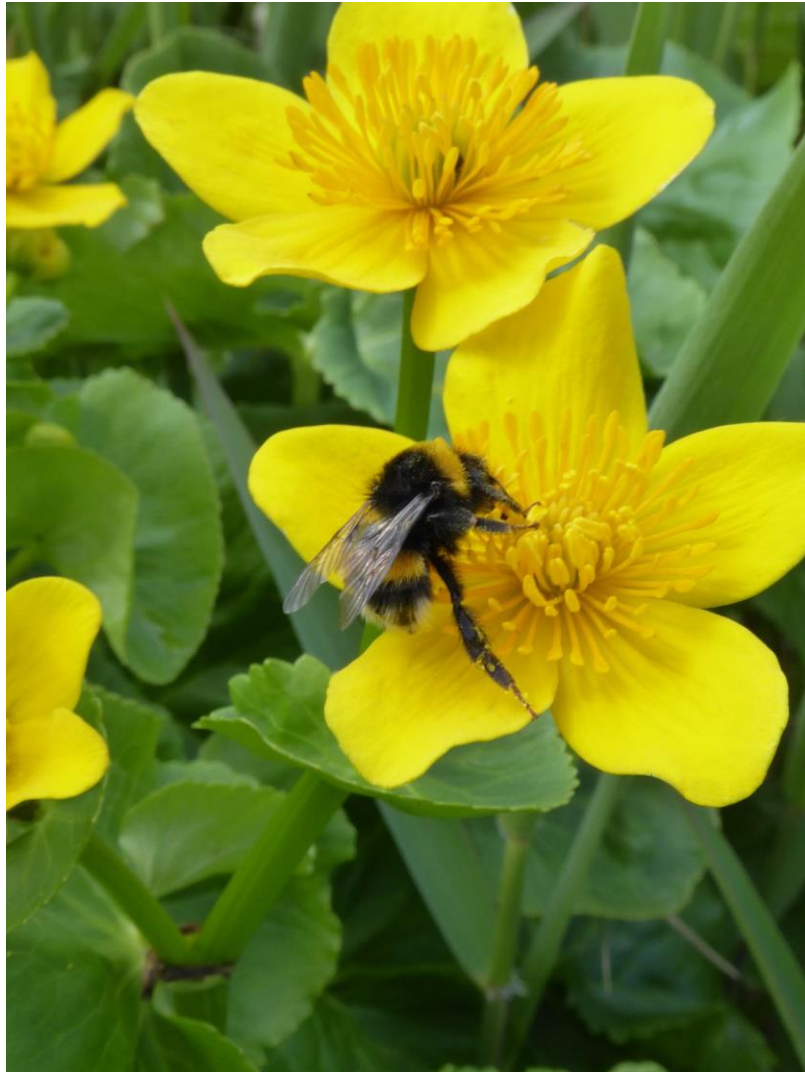
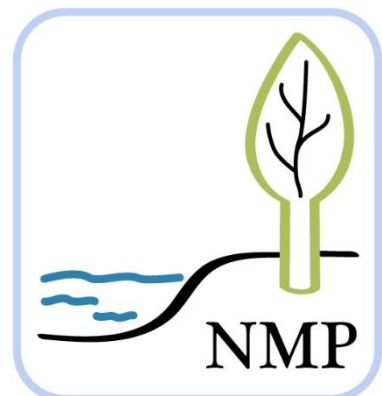
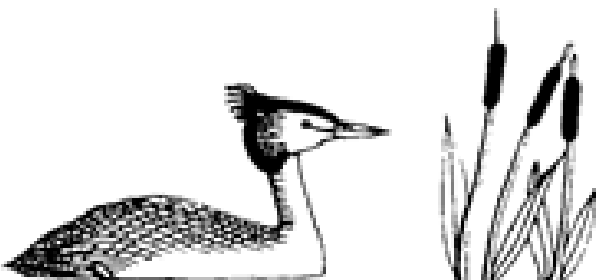

Lepelaarsplas 2021

**Natuurlijk
Delfland**

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website : delfland.knnv.nl
twitter: NatuurlijkDelfland
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Vleermuizen in 2018.....	3
3	Vogels.....	3
4	Vissen.....	4
5	Flora.....	5
6	Insecten.....	5
7	Conclusies en aanbevelingen.....	6
7.1	Vleermuizen.....	6
7.2	Vogels.....	6
7.3	Vissen.....	7
7.4	Flora.....	8
7.5	Insecten.....	8
8	Bijlage 1: Legger Hoogheemraadschap van Delfland.....	10
9	Bijlage 2: Plantensoorten 26 augustus.....	14
10	Bijlage 3: Vissen.....	16
11	Bijlage 4: Waarneming.nl 2021 tot 1 november.....	19

Copyright: Natuurlijk Delfland, Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming Pijnacker & Vogelwacht Delft e.o., 2022

Referentie: Lepelaarsplas 2021, Natuurlijk Delfland, Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming Pijnacker & Vogelwacht Delft e.o., 2022

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

1 Inleiding

In 2021 is een aantal inventarisaties uitgevoerd in en rond de Lepelaarsplas. Dit om te komen tot een al of niet aangepast inrichtingsplan of beheerplan. Recent is de Komkommerweg aangelegd en die heeft een strook van de Lepelaarsplas afgesneden. Tijdens de voorbereiding van de werkzaamheden is er in 2018 een onderzoek gedaan door Van der Helm Milieubeheer naar te beschermen natuurwaarden.

Het gebied bestaat nu uit een waterpartij met eilandjes, kades langs de randen van het gebied, waarvan één met bomen, en een plasdrasgebied dat moet onderlopen op het moment dat er water wordt ingelaten, zodat het bergend vermogen wordt vergroot. Het plasdrasgebied is nu een rietruigte.

2 De Lepelaarsplas

De werking van de Lepelaarsplas is ons niet helemaal helder. Het Hoogheemraadschap heeft om onbekende redenen het groen op de oevers in beheer. Het water van de plas is in beheer bij de omliggende eigenaren. Vermoedelijk, omdat dat de plas is aangelegd als compensatie voor het dichtgooien van sloten. De Lepelaarsplas compenseert het verlies aan open water.

3 Inventarisaties

3.1 Vleermuizen in 2018

Het onderzoek Van der Helm Milieubeheer heeft gericht op de strook bomen die die mogelijk problemen geven voor de nieuwe kas aan de noordzijde van de plas. Er is geconstateerd dat er twee paarverblijven van de ruige dwergvleermuis in de strook voorkwamen, maar geen zomerverblijfplaatsen. De Lepelaarsplas bleek verder op dat moment geen essentiële rol te spelen voor de vliegroutes van de vleermuizen.

Naast het onderzoek heeft Van der Helm een rapport opgesteld voor het snoeien van de bomenrij conform de Wet natuurbescherming.

Referentie:

Soortgericht onderzoek naar vleermuizen Lepelaarsplas te Pijnacker-Nootdorp, Van der Helm Milieubeheer, 2018.

Rapportage ecologische begeleiding bomenrij parallel aan de kas Komkommerweg 6 te Pijnacker, Van der Helm Milieubeheer, 2021.

In Bijlage 4 zijn uit Waarneming.nl nog een paar recente waarnemingen te zien.

3.2 Vogels

De Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming Pijnacker (NMP) & Vogelwacht Delft e.o. hebben de vogels geïnventariseerd. Aan de ene kant de broedvogels via de BMP-methodiek en anderzijds door regelmatig de vogels te observeren die om een andere reden de plas bezoeken. Van 15 soorten vogels is met redelijke zekerheid vastgesteld dat ze in het gebied

broeden. Het werkelijk aantal broedende soorten is waarschijnlijk nog wat hoger. Daarnaast worden er ruim 50 andere soorten meer of minder regelmatig in het gebied waargenomen. Dit betreft zowel algemene als meer zeldzame soorten. Bijzonder is de zomertaling die met drie jongen is gezien.

Referentie: Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming Pijnacker (NMP) & Vogelwacht Delft e.o., Verslag inventarisatie vogels Lepelaarsplas, 2021.

In Bijlage 4 zijn uit Waarneming.nl nog een paar waarnemingen te zien.

3.3 Vissen

De bittervoorn is voor het hoogheemraadschap een van de “small five” naast de grutto, de weidehommel, de rugstreeppad en de glassnijder. Belangrijk is de symbiose van de bittervoorn met grote zoetwatermossels waar de eitjes in worden afgezet.

De inventarisaties van de vissen gebeurt met schepnetten. Met deze methode worden bijna nooit de echt grote vissen gevangen. Grote karpers zijn in de plas wel degelijk in grote aantallen aanwezig.

De waarnemingen van de twee inventarisaties staan in Bijlage 3.

Verslag schepnetvissen bij de Lepelaarsplas (1) in Pijnacker op 19 mei

Rond de Lepelaarsplas vinden allerlei bouwactiviteiten plaats van kassenbouwers, waardoor de natuur steeds verder teruggedrongen wordt qua leefomgeving.

Natuurlijk Delfland voert actie voor het behoud van deze natuurlijke omgeving. Daarom was de viswerkgroep uitgenodigd door Marijke Heijne om de visstand in deze plas te inventariseren.

Wij hebben met vier schepnetten deze plas bemonsterd, eerst in de echte Lepelaarsplas en daarna om de hoek in het water tegen de in aanbouw zijnde plantenkas langs de Komkommerweg.

In de Lepelaarsplas ving we drie soorten, 6 marmergrondels, 3 bittervoorns en 1 driedoornige stekelbaars. Het was moeilijk scheppen door al het opkomend riet, waardoor de vissen makkelijk konden ontsnappen aan het visnet.

Daarna hebben we direct geschept langs het water tegen deze nieuwbouw-plantenkas. Dit was een feest, elke schep had iedereen 5 à 10 vissen in zijn net.

We ving grote aantallen bittervoorns, Europese grondels, kleine modderkruipers en enkele rietvoorns en een kolblei. Als bijvangst nog een paar Amerikaanse rivierkreeften.

Verslag schepnetvissen bij de Lepelaarsplas (2) in Pijnacker op 15 juni

15 juli hebben we met vier man opnieuw de Lepelaarsplas bezocht in Pijnacker. Deze keer hadden we waadpakken meegebracht, zodat we beter buiten de rietkragen konden scheppen. Frank en Marijn hebben zich in waadpakken gehesen en vanuit de plas geschept.

Frank en Marijn vissen met waadpak

Hierbij was de vangst totaal anders dan de eerste keer op 19 mei. Deze keer vingen we vooral jonge giebels (karperachtige) kleiner dan 2 centimeter. We hadden er dik over de honderd stuks. Daarnaast vingen we in de plas aan de Komkommerweg veel bittervoorns, riviergrondels, kleine modderkruipers en tiendoornige stekelbaarzen. Als bijvangst hadden we nog enkele larven van watertorren.

Al deze jonge giebels zijn denkkelijk het ideale voer voor de lepelaars, waarna deze plas genoemd is.

Giebels

In Bijlage 4 zijn uit Waarneming.nl nog een paar waarnemingen te zien.

3.4 Flora

Op 26 augustus is een inventarisatie van de flora gedaan. De soortenlijst staat in Bijlage 2. Er zijn geen bijzondere waarnemingen gedaan, maar de dotterbloemen geven een attractief beeld vroeg in het jaar. Er zijn in totaal 60 soorten gevonden en dat is voor zo'n klein gebiedje een behoorlijk aantal. Dit komt mede door de diversiteit aan biotopen.

In Bijlage 4 zijn uit Waarneming.nl nog een paar waarnemingen te zien.

3.5 Insecten

In Bijlage 4 zijn uit Waarneming.nl een paar waarnemingen te zien.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Vleermuizen

Voor wat betreft de vleermuizen mag dezelfde verwachting worden uitgesproken als wat in 2018 concreet gevonden is. De Lepelaarsplas is een foerageerplek en mogelijk een plek voor paarlocaties. Mogelijk is door het aanleggen van de lintvormige Komkommerweg de plas nu wel opgenomen in het vliegrouthenetwerk.

4.2 Vogels

Samenvatting / conclusies

- Van 15 soorten vogels is met redelijke zekerheid vastgesteld dat ze in het gebied broeden. Het werkelijk aantal broedende soorten is waarschijnlijk nog wat hoger.
- Daarnaast worden er ruim 50 andere soorten meer of minder regelmatig in het gebied waargenomen. Dit betreft zowel algemene als meer zeldzame soorten.
- Het gebied is zeer aantrekkelijk als broedgebied voor rietvogels.
- Door de variatie aan biotopen (water, riet, bomen, struikgewas) biedt het gebied voor veel soorten foerageergelegenheid in verschillende seizoenen.
- Voor visetende soorten is de plas momenteel slechts matig interessant. Het water is te troebel en waarschijnlijk zitten er relatief weinig kleine vissen.
- Ondanks dat de populieren al deels getopt zijn, is het duidelijk dat ze belangrijk zijn voor verschillende soorten vogels rond de plas. Deze bomenrij vormt een waardevolle bescherming en broedgelegenheid voor verschillende aanwezige soorten. Ook foerageren de in het gebied aanwezige rietvogels regelmatig in de bomen. Er is veel vliegverkeer tussen bomenrij en plas.
- Verschillende soorten roofvogels maken regelmatig gebruik van de populieren langs de plas. Het gebied lijkt op de jachtroute te liggen van haviken.
- De aantrekkelijkheid van het gebied voor steltlopers is zeer beperkt door het gebrek aan oevers / slikgebiedjes.

Suggesties voor verbeteren condities voor vogels

- Waterkwaliteit / helderheid verbeteren: Door de grote aantallen Karpers en Brasems is het water nu erg troebel. Er lijkt ook weinig kleine vis te zitten. Daardoor is de plas niet interessant voor Visdief, Lepelaar en IJsvogel. Deze worden wel af en toe gezien, maar blijven niet lang op of bij de plas. Het wegvangen van de grote Karpers en Brasems is een mogelijke maatregel.
- Helderder water met meer (kleine) vissoorten zal de plas aantrekkelijker maken voor deze vogelsoorten als ook voor nog niet waargenomen soorten als Dodaars.
- De populierenrij zo veel mogelijk intact laten: Behoud van de bomen is belangrijk voor de aanwezige soorten, zoals o.a. Groene Specht, Zwarte Kraai, Houtsnip, Holenduif, Torenavalk, diverse zangvogels en de Buizerd, die in 2019 een vergeefse broedpoging heeft gedaan. Een evt. verdichting van de ondergroei door aanplant van bijv. meidoorns, vergroot de aantrekkelijkheid. De reeds gesneuvelde bomen en takken kunnen aan de rand van de plas tussen het riet in het water geplaatst worden, voor o.a. IJsvogel, Visdiefje en Aalscholver. Verzwakte takken hooguit inkorten i.v.m. omwaaien / afbreken en beschadiging van de kas van Fa. Lansbergen. De laatste 6 of 7 bomen, bij het fietspad, vormen helemaal geen gevaar.

- Verlanding tegengaan: Om verlanding tegen te gaan en het riet te beschermen zouden enkele wilgenbosjes moeten verdwijnen of sterk ingeperkt worden.
- Kunstmatige nestgelegenheden creëren: Overwogen kan worden om een broedkast voor de Torenvalk te plaatsen en in het bosje bij de ingang een broedkorf of -mand voor een Ransuil.
- Slikgebiedjes creëren voor foeragerende steltlopers: Om het gebied in voor- en najaar aantrekkelijk te maken voor foeragerende steltlopers zouden één of meer slikgebiedjes kunnen worden aangelegd. Een optie is het gedeelte rechts van de observatiewand. In het midden van de plas zou een zandplaatje kunnen worden aangelegd. Om dit goed te laten werken is ook een effectief beheer van het waterpeil nodig.

4.3 Vissen

De bittervoorn als een van de icoonsoorten van het hoogheemraadschap is in het gebied aanwezig. Om de bevindingen in perspectief te zetten zijn alle bemonsteringen in 2021 bij elkaar in een matrix gezet, zie de bijlage.

De verzamelde gegevens zijn via waarneming.nl gemeld aan RAVON en kunnen worden gebruikt voor verdere data-analyse. Op zich is het een beperkte dataset, maar toch kunnen er op basis van deze metingen wel conclusies worden getrokken over het voorkomen van soorten over het gebied en voorkomen van soorten op één plek in het gebied. Hiervoor is een globale analyse uitgevoerd van de data.

Uit deze analyse blijkt dat er maar een paar soorten (bittervoorn, kleine modderkruiper) over een groot deel van ons werkgebied worden aangetroffen. Een groot aantal soorten (driedoornige stekelbaars, giebel, marmergrondel, pos, riviergrondel, snoek) wordt slechts op één of twee locaties waargenomen.

Er zijn slechts een tweetal locaties (beide Abtswoude) waar sprake is van een redelijk ontwikkeld ecosysteem met meerdere soorten met een redelijke populatie (dus geen incidentele waarnemingen van 1 of 2 exemplaren). Daarnaast zijn er vier locaties waar een redelijk aantal soorten voorkomt als ook de incidentele waarnemingen worden meegenomen. Op de overige drie locaties is er geen of maar één soort in redelijke aantallen aanwezig.

Wat verder opvalt is dat de vissen zoals snoek en brasem heel erg beperkt worden gesignaleerd en dat pionier soorten zoals vetje en giebel juist in grote aantallen aanwezig zijn. Er moet wel opgemerkt worden dat grote snoeken en brasems te snel zijn om met een schepnet te vangen.

Geconcludeerd kan worden dat de ecologie in het watersysteem in Delfland nog niet op orde is. Dit heeft waarschijnlijk vooral te maken met de inrichting van de watergangen (weinig begroeiing in ondiepe delen) en de waterkwaliteit. Daarnaast zijn de interne verbindingen tussen de watersystemen heel beperkt door de harde gebiedsindeling in verschillende polders, waardoor er weinig uitwisseling van vissoorten plaats vindt. Kortom is er nog veel te verbeteren en dus ook redenen om deze monitoring voort te zetten.

Er zijn twee duikers waardoor water uit de plas kan lopen. De een ligt vrij hoog en de andere diep, zodat vis vrij in en uit kan zwemmen.

4.4 Flora

Het beheer van de rietland bij het plankier van de afgelopen jaren heeft geleid tot de aanwezigheid van dotterbloemen. Dit is voor de recreant zeker een verrijking.

Het valt te overwegen om langs de bomenrij aan de noordzijde op de kade ook bloem- en besdragende struiken te planten als sleedoorn, meidoorn, vogelkers, kornoelje en sporkehout. Er staat al veel opschot onder de bomen. Die zou moeten worden geïnventariseerd.

4.5 Insecten

Geen bijzonderheden.

4.6 Inrichting en onderhoud van de plas

Een bron van zorg is het doorzicht van het water. Als er licht op de bodem kan vallen, kan de watervegetatie ook opbloeien en daarmee de visstand en de watergebonden insecten.

Een fluctuerend waterpeil dat op een natuurlijke wijze de seizoenen volgt heeft de voorkeur boven een vast waterpeil.

5 Mogelijk beheer

Een locatie als de Lepelaarplas vergt onderhoud. Dat kan en moet soms professioneel met grote machines, maar het kan aanvullend ook met handkracht. Hieronder staan een aantal zaken die een beheerploeg zou kunnen doen.

- Er zijn een aantal knotbomen met achterstallig onderhoud. Een aantal daarvan zou kunnen worden opgenomen in een knotbeheer.
- De rietkraag wordt in delen eens in de drie jaar gemaaid om opschot van wilgen en elzen te voorkomen. Op drie plaatsen is dat toch gebeurd.
- Voor de recreant is een rondwandeling het mooiste. Dat zou betekenen dat in ieder geval de abelensingel moet worden bijgewerkt tot een looproute. Er staat veel opschot onder die moet worden verwijderd, maar misschien nog belangrijker is dat de abelen veel last hebben van uitwaaiende takken. PM: Zoals het hoogheemraadschap ook al had geconstateerd, moet er nog hout worden verwijderd van de kap door LG Flowers.

Knotwilg met achterstallig onderhoud

Op de voorgrond ongeplande opschot in de rietkraag

6 Verantwoording

Het project Lepelaarsplas is uitgevoerd door de verenigingen Natuurlijk Delfland en Natuur- en Milieubescherming Pijnacker-Nootdorp in opdracht van het Hoogheemraadschap van Delfland met steun van de Vogelwacht Delft e.o.

Projectleider: Geert van Poelgeest, Natuurlijk Delfland

Tekst: Cor Nonhof, Natuurlijk Delfland

Er hebben verschillende mensen bijgedragen aan de waarnemingen en verwerking van de gegevens.

Inventarisatie vogels: zie bijlage 5

Inventarisatie vleermuizen: zie paragraaf 4.2

Inventarisatie vissen: zie bijlage 3.

Inventarisatie flora: Geert van Poelgeest en Cor Nonhof.

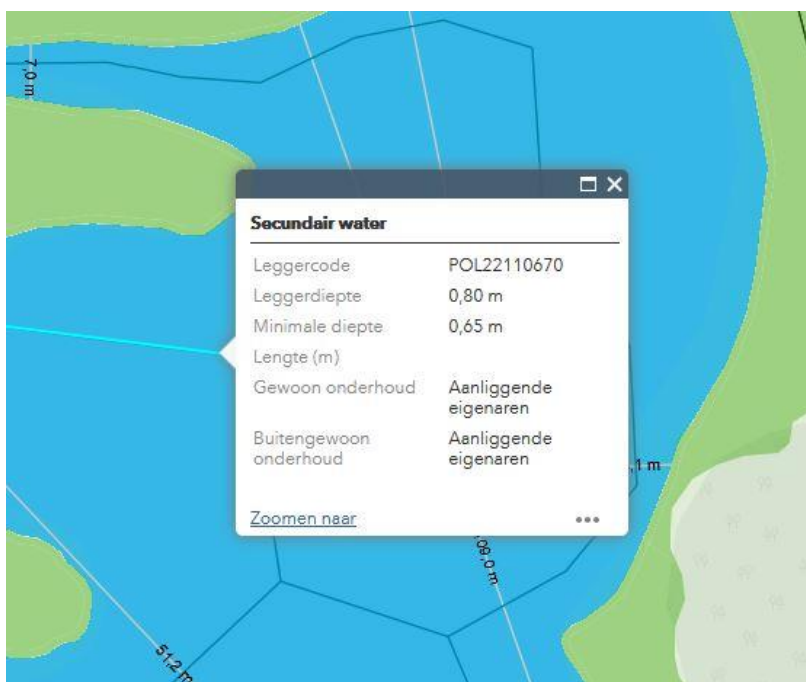
Inventarisatie gallen: Marijke Heijne, Carmen Cirillo, Geert van Poelgeest en Cor Nonhof

Inventarisatie Waarneming.nl:

- Andrew Dingley
- Arjan Koedood
- Arjan Joon
- Geert van Poelgeest
- Gerrit Jansen
- Jarno van Bussel
- Marian Barendtszen
- Marijke Heijne
- Peter Esselink
- R. van der Velden
- Raymond van der Ham
- Richard Smokers
- Willemein Kriesels
- Wouter Muller

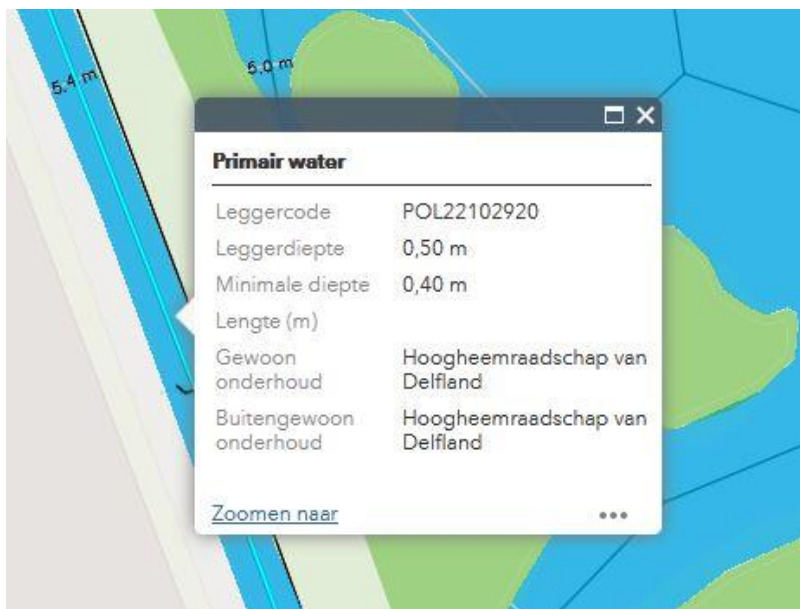
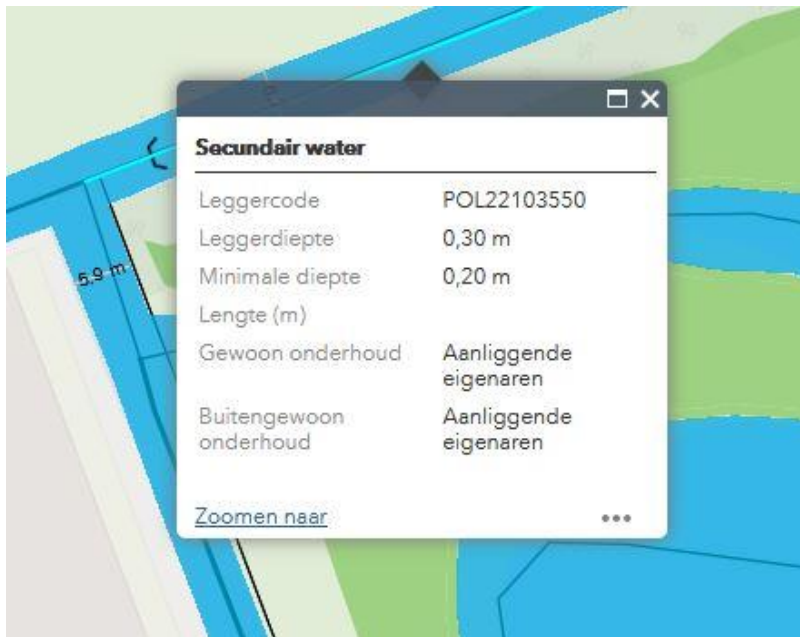
7 Bijlage 1: Legger Hoogheemraadschap van Delfland

Werking van de Lepelaarplas als noodberging: Via de brede inlaat aan de noordoostkant kan snel veel water instromen dat door de nauwe openingen in de zuidwesthoek niet snel weer kan weglopen. Zo kan het peil in noodsituaties volgens de berekeningen maximaal 0,75 meter opgezet worden. Het stuwtje in de westelijke sloot zorgt voor een continu stroompje water om in de zomer de verdamping aan te vullen en doorstroming te bevorderen. Zie ook de afbeelding met de peilvakken.

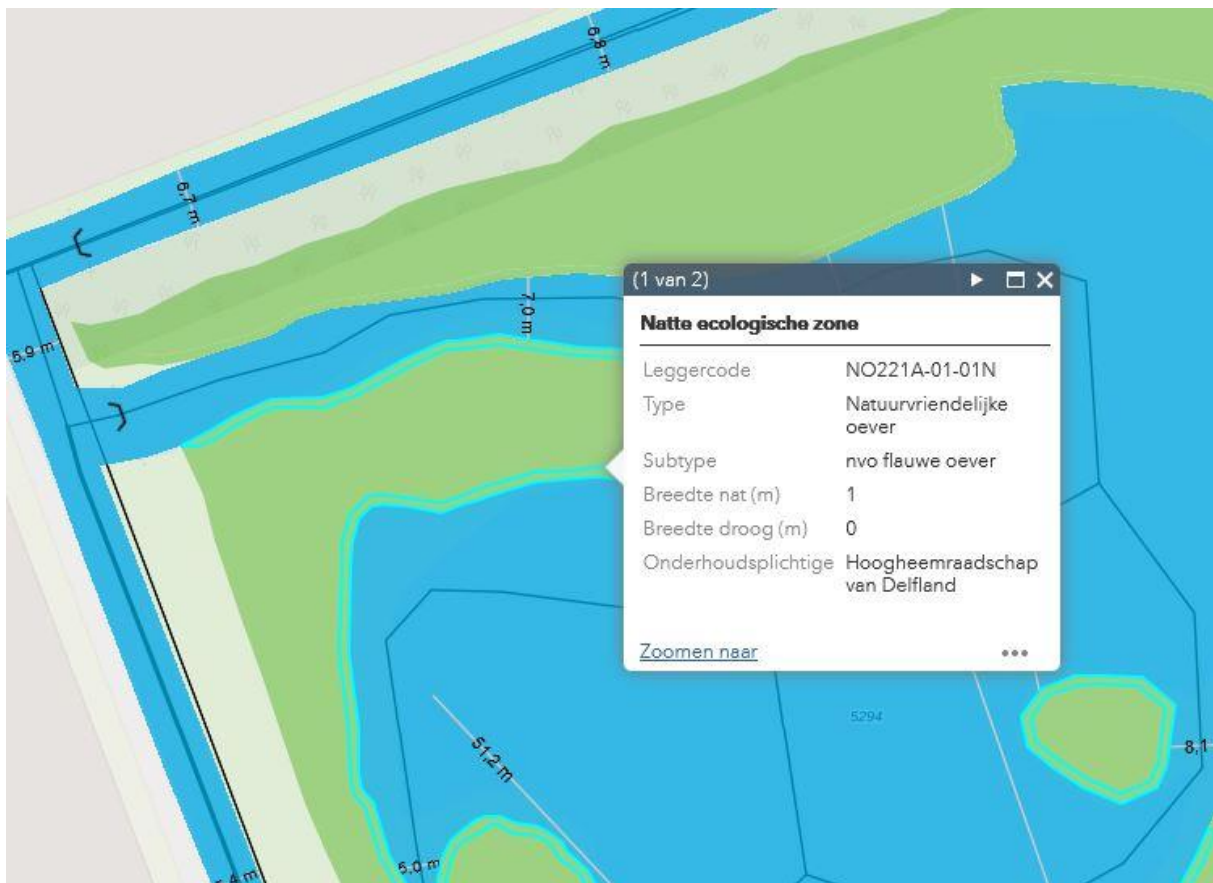

De aanpassingen door het aanleggen van de Kornkommerweg zijn nog niet doorgevoerd.

Het is een secundaire watergang, maar het hoogheemraadschap onderhoudt ook dit water. Zij zijn hier dus de aanliggende eigenaren.

Naast de natuurvriendelijke oever (nvo) is de hele rietkraag in onderhoud bij het hoogheemraadschap. Het bosje langs de Komkommerweg en de populierenrij zijn niet bij iemand in onderhoud.

Peilvakken ten opzichte van N.A.P..

8 Bijlage 2: Plantensoorten 26 aug. '21

Soortnummer	Wetenschappelijk naam	Nederlandse naam
0028	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	Grote waterweegbree
0036	<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els
0070	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Fluitenkruid
0096	<i>Arrhenatherum elatius</i>	Glanshaver
0139	<i>Betula pubescens</i>	Zachte berk
0143	<i>Bidens frondosa</i>	Zwart tandzaad
1156	<i>Bolboschoenus maritimus/laticarpus</i>	Heen/Oeverbies
1804	<i>Brassica rapa</i>	Raapzaad
0235	<i>Carex hirta</i>	Ruige zegge
1766	<i>Centaurea jacea</i>	Knoopkruid
0331	<i>Cirsium arvense</i>	Akkerdistel
0331	<i>Cirsium arvense</i>	Akkerdistel
0339	<i>Clematis vitalba</i>	Bosrank
0188	<i>Convolvulus sepium</i>	Haagwinde
0369	<i>Crataegus monogyna</i>	Eenstijlige meidoorn
0394	<i>Daucus carota</i>	Peen
0446	<i>Elymus repens</i>	Kweek
0451	<i>Epilobium hirsutum</i>	Harig wilgenroosje
0457	<i>Epilobium parviflorum</i>	Viltige basterdwederik
0462	<i>Equisetum arvense</i>	Heermoes
0475	<i>Erigeron canadensis</i>	Canadese fijnstraal
0585	<i>Glyceria maxima</i>	Liesgras
0078	<i>Helosciadium nodiflorum</i>	Groot moerasscherm
0699	<i>Lactuca serriola</i>	Kompassla
0715	<i>Lathyrus pratensis</i>	Veldlathyrus
0756	<i>Lolium perenne</i>	Engels raaigras
0780	<i>Lycopus europaeus</i>	Wolfspoot
0785	<i>Lythrum salicaria</i>	Grote kattenstaart
0799	<i>Medicago lupulina</i>	Hopklaver
0813	<i>Mentha aquatica</i>	Watermunt
0841	<i>Myosotis laxa</i> subsp. <i>caespitosa</i>	Zompvergeet-mij-nietje
0967	<i>Persicaria amphibia</i>	Veenwortel
0973	<i>Persicaria lapathifolia</i>	Beklierde duizendknoop
0930	<i>Phalaris arundinacea</i>	Rietgras
0932	<i>Phleum pratense</i>	Gewoon timoteegras
0933	<i>Phragmites australis</i>	Riet
0946	<i>Plantago lanceolata</i>	Smalle weegbree
0947	<i>Plantago major</i> subsp. <i>major</i>	Grote weegbree
0968	<i>Polygonum aviculare</i>	Gewoon varkensgras
0980	<i>Populus alba</i>	Witte abeel
1010	<i>Potentilla reptans</i>	Vijfvingerkruid
1021	<i>Prunus spinosa</i>	Sleedoorn

Soortnummer	Wetenschappelijk naam	Nederlandse naam
1037	<i>Quercus robur</i>	Zomereik
1056	<i>Ranunculus repens</i>	Kruipende boterbloem
1074	<i>Rorippa amphibia</i>	Gele waterkers
5286	<i>Rubus armeniacus</i>	Dijkviltbraam
1098	<i>Rumex crispus</i>	Kruizuring
1101	<i>Rumex obtusifolius</i>	Ridderzuring
1116	<i>Salix alba</i>	Schietwilg
1126	<i>Salix viminalis</i>	Katwilg
1591	<i>Salix x rubra</i>	Bittere wilg x Katwilg
1192	<i>Senecio vulgaris</i>	Klein kruiskruid
1207	<i>Sinapis arvensis</i>	Herik
1229	<i>Sparganium erectum</i>	Grote egelskop
1245	<i>Stachys palustris</i>	Moerasandoorn
1305	<i>Trifolium pratense</i>	Rode klaver
0795	<i>Tripleurospermum maritimum</i>	Reukeloze kamille
1318	<i>Typha latifolia</i>	Grote lisdodde
6541	<i>Ulmus</i>	Iep (G)
1321	<i>Urtica dioica</i>	Grote brandnetel

9 Bijlage 3: Vissen

Naam water + km hok Lepelaarsplas en Komkommerweg Pijnacker
Datum 19-mei-21
Geviste tijd van: 19.00 - 20.30
Aantal schepnetters: 4
Aantal deelnemers: 5
Naam deelnemers: Frank Herfs, Marijn Meijer, Gerrit Janssen, Henk van Griensven

Kmhok		Turflijst per cel 5 streepjes											
Soort	0-2 cm	3-5			6-10			11-15			16-25		>40
Lepelaarsplas:													
Driedoornige stekelbaars			1										
Bittervoorn			3										
Marmergroundel					6								
Komkommerweg:													
Bittervoorn			28										
Kleine modderkruiper			13		12								
Riviergrondel			1		9			3					
Rietvoorn			2								1		
Kolblei					1								

Naam water + km hok Lepelaarsplas en Komkommerweg Pijnacker
Datum 15-jun-21
Geviste tijd van: 19.00 - 20.30
Aantal schepnetters: 4
Aantal deelnemers: 4
Naam deelnemers: Frank Herfs, Marijn Meijer, Gerrit Janssen, Henk van Griensven

Kmhok		Turflijst per cel 5 streepjes											
Soort	0-2 cm	3-5			6-10			11-15			16-25	>40	
Lepelaarsplas:													
Tiendornige stekelbaars			2										
Bittervoorn			1		1								
Giebel	105												
Komkommerweg:													
Bittervoorn			14		5								
Kleine modderkruiper					7								
Riviergrondel					10								
Tiendornige stekelbaars			4										

soort	Abtwoude, ten noorden	Abtwoud, ten zuiden	A4 ecodeuct	Molenwetering	Molengraafsingel	Lepelaarsplas (2 maal)	Komkomerweg (2 maal)	Kinderboerderij Tanthof	Meerpad	"normale aantallen"	incidenteel voorkomen	niet voorkomen	
baars				1	1					0	2	7	
bittervoorn	10	3	41	40		5	47			4	2	3	
blankvoorn	10	7		30	1					3	1	5	
blauwband	1	5	4	1					2	2	3	4	exoot
brasem/kolblei	3		44	1	1		(1)			1	3	5	
driedoornige stekelbaars				15		(1)				1	1	7	
giebel				2		(100)				1	1	7	pionier
kleine modderkruiper	38	14	1		1		32	12		4	2	3	
marmiergrondel					2	(6)				1	1	7	exoot
pos	1				3					1	1	7	pionier
rietvoorn	1		3				(3)	601		1	3	5	
riviergrondel							23			1	0	8	
snoek								2		0	1	8	
tiendoornige stekelbaars	6				1	(2)	(4)	1		1	4	4	
vetje	2	2			100					1	2	6	pionier
zeelt	13	8	1					1	1	2	3	4	
										1,5	1,9	5,6	gemiddeld
"normale aantallen"	5	4	2	3	1	1	3	3	0	2,4			
incidenteel voorkomen	5	2	4	4	7	2	2	2	2	3,3			
niet voorkomen	6	10	10	9	8	13	11	11	14	10,2			

(=) bij één monitoringsmoment waargenomen

Analyse: Dik Ludikhuizen

10 Bijlage 4: Waarneming.nl 2021 tot 1 november

Soort	datum	soortgroep
Aardhommel - <i>Bombus terrestris</i>	24-3-2021	insect
Grote vossenstaart - <i>Alopecurus pratensis</i>	24-3-2021	insect
Vosje - <i>Andrena fulva</i>	25-4-2021	insect
Bruine duiker - <i>Colymbetes fuscus</i>	14-6-2021	insect
Dwergbootsmannetje - <i>Plea minutissima</i>	14-6-2021	insect
Gewone sigaar - <i>Sigara striata</i>	14-6-2021	insect
Platbuik - <i>Libellula depressa</i>	14-6-2021	insect
Waterscorpioen - <i>Nepa cinerea</i>	14-6-2021	insect
Gewoon bootsmannetje - <i>Notonecta glauca</i>	28-6-2021	insect
Groothandsigaar - <i>Sigara falleni</i>	28-6-2021	insect
Lantaarntje - <i>Ischnura elegans</i>	28-6-2021	insect
Grote groene sabelsprinkhaan - <i>Tettigonia viridissima</i>	16-7-2021	insect
Wilgenbezemijt - <i>Stenacis triradiatus</i>	16-7-2021	insect
Gewone blaasbladwesp - <i>Pontania proxima</i>	19-7-2021	insect
Gewoon doortje - <i>Tetrix undulata</i>	19-7-2021	insect
Honingbij - <i>Apis mellifera</i>	19-7-2021	insect
Klein koolwitje - <i>Pieris rapae</i>	19-7-2021	insect
Kleine rode weeschild - <i>Rhagonycha fulva</i>	19-7-2021	insect
Miersikkelwants - <i>Himacerus mirmicoides</i>	19-7-2021	insect
Moerasweeschildkever - <i>Silis ruficollis</i>	19-7-2021	insect
Protapion fulvipes	19-7-2021	insect
Puntbijvlieg - <i>Eristalis nemorum</i>	19-7-2021	insect
Rond griendhaantje - <i>Plagiodera versicolora</i>	19-7-2021	insect
Schuimbeestje - <i>Philaenus spumarius</i>	19-7-2021	insect
Snorzweefvlieg - <i>Episyrphus balteatus</i>	19-7-2021	insect
Tweedoornsmalijf - <i>Stenodema calcarata</i>	19-7-2021	insect
Zevenstippelig lieveheersbeestje - <i>Coccinella septempunctata</i>	19-7-2021	insect
Zuidelijk spitskopje - <i>Conocephalus fuscus</i>	19-7-2021	insect
Appeltak - <i>Campaea margaritaria</i>	25-8-2021	insect
Snuitvlinder - <i>Pterostoma palpina</i>	25-8-2021	insect
Zwartkopvuurkever - <i>Pyrochroa coccinea</i>	25-8-2021	insect
Zwartkopvuurkever - <i>Pyrochroa coccinea</i>	25-8-2021	insect
Agromyza igniceps	4-10-2021	insect
Beukengalmug - <i>Mikiola fagi</i>	4-10-2021	insect
Brandnetelbladgalmug - <i>Dasineura urticae</i>	4-10-2021	insect
Bruine sprinkhaan - <i>Chorthippus brunneus</i>	4-10-2021	insect
Bruinrode heidelibel - <i>Sympetrum striolatum</i>	4-10-2021	insect
Gewone blaasbladwesp - <i>Pontania proxima</i>	4-10-2021	insect
Monostegia abdominalis	4-10-2021	insect
Rietvink - <i>Euthrix potatoria</i>	4-10-2021	insect
Gewoon purperschaaltje - <i>Lecidella elaeochroma</i>	4-10-2021	korstmos
Groot dooiermos - <i>Xanthoria parietina</i>	4-10-2021	korstmos
Heksenvingermos - <i>Physcia tenella</i>	4-10-2021	korstmos
Gewoon plooirokje - <i>Parasola plicatilis</i>	4-10-2021	paddenstoel
Roestbruine kogelzwam - <i>Hypoxylon fragiforme</i>	4-10-2021	paddenstoel
Dotterbloem - <i>Caltha palustris</i>	24-3-2021	plant
Fluitenkruid - <i>Anthriscus sylvestris</i>	24-3-2021	plant

Soort	datum	soortgroep
Kleine veldkers - <i>Cardamine hirsuta</i>	24-3-2021	plant
Paardenbloem - <i>Taraxacum officinale</i> s.l. (incl. all sec.)	24-3-2021	plant
Raapzaad - <i>Brassica rapa</i>	24-3-2021	plant
Ridderzuring - <i>Rumex obtusifolius</i>	24-3-2021	plant
Riet - <i>Phragmites australis</i>	24-3-2021	plant
Rood zwenkgras - <i>Festuca rubra</i>	24-3-2021	plant
Schietwilg - <i>Salix alba</i>	24-3-2021	plant
Speerdistel - <i>Cirsium vulgare</i>	24-3-2021	plant
Zwarte els - <i>Alnus glutinosa</i>	24-3-2021	plant
Krulzuring - <i>Rumex crispus</i>	10-5-2021	plant
Luzerne - <i>Medicago sativa</i>	10-5-2021	plant
Slipbladige ooievaarsbek - <i>Geranium dissectum</i>	10-5-2021	plant
Voederwikke - <i>Vicia sativa</i>	10-5-2021	plant
Duizendblad - <i>Achillea millefolium</i>	13-5-2021	plant
Groot streepzaad - <i>Crepis biennis</i>	13-5-2021	plant
Blaartrekkende boterbloem - <i>Ranunculus sceleratus</i>	14-6-2021	plant
Blauwe waterereprijs - <i>Veronica anagallis-aquatica</i>	14-6-2021	plant
Gewone waterbies - <i>Eleocharis palustris</i>	14-6-2021	plant
Kamgras - <i>Cynosurus cristatus</i>	14-6-2021	plant
Kluwenzuring - <i>Rumex conglomeratus</i>	14-6-2021	plant
Slanke waterkers - <i>Nasturtium microphyllum</i>	14-6-2021	plant
Valse voszegge - <i>Carex otrubae</i>	14-6-2021	plant
Veenwortel - <i>Persicaria amphibia</i>	14-6-2021	plant
Veldlathyrus - <i>Lathyrus pratensis</i>	14-6-2021	plant
Zwanenbloem - <i>Butomus umbellatus</i>	14-6-2021	plant
Grote kaardenbol - <i>Dipsacus fullonum</i>	18-6-2021	plant
Grote lisdodde - <i>Typha latifolia</i>	18-6-2021	plant
Knoopkruid - <i>Centaurea jacea</i>	18-6-2021	plant
Slangenkruid - <i>Echium vulgare</i>	18-6-2021	plant
Gewoon timoteegras - <i>Phleum pratense</i>	19-6-2021	plant
Beekpunge - <i>Veronica beccabunga</i>	28-6-2021	plant
Melganzenvoet - <i>Chenopodium album</i>	28-6-2021	plant
Wolfspoot - <i>Lycopus europaeus</i>	28-6-2021	plant
Akkermelkdistel - <i>Sonchus arvensis</i>	19-7-2021	plant
Gewone rolklaver - <i>Lotus corniculatus</i>	19-7-2021	plant
Grote ereprijs - <i>Veronica persica</i>	19-7-2021	plant
Grote kattenstaart - <i>Lythrum salicaria</i>	19-7-2021	plant
Grote wederik - <i>Lysimachia vulgaris</i>	19-7-2021	plant
Herik - <i>Sinapis arvensis</i>	19-7-2021	plant
Korrelganzenvoet - <i>Lipandra polysperma</i>	19-7-2021	plant
Muskuskaasjeskruid - <i>Malva moschata</i>	19-7-2021	plant
Ruw beemdgras - <i>Poa trivialis</i>	19-7-2021	plant
Wilde cichorei - <i>Cichorium intybus</i>	1-8-2021	plant
Brede wespenorchis - <i>Epipactis helleborine</i>	4-10-2021	plant
Fluitenkruid - <i>Anthriscus sylvestris</i>	4-10-2021	plant
Groot moerasscherm - <i>Helosciadium nodiflorum</i>	4-10-2021	plant
Riet - <i>Phragmites australis</i>	4-10-2021	plant
Vogelkers - <i>Prunus padus</i>	4-10-2021	plant
Bittervoorn - <i>Rhodeus amarus</i>	19-5-2021	vis
Driedoornige stekelbaars - <i>Gasterosteus aculeatus</i>	19-5-2021	vis
Kleine modderkruiper - <i>Cobitis taenia</i>	19-5-2021	vis
Riviergrondel - <i>Gobio gobio</i>	19-5-2021	vis

Soort	datum	soortgroep
Ruisvoorn - <i>Scardinius erythrophthalmus</i>	19-5-2021	vis
Tiendornige stekelbaars - <i>Pungitius pungitius</i>	14-6-2021	vis
Karper - <i>Cyprinus carpio</i>	18-6-2021	vis
Houtsnip - <i>Scolopax rusticola</i>	14-2-2021	vogel
Ekster - <i>Pica pica</i>	3-3-2021	vogel
Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	3-3-2021	vogel
Waterhoen - <i>Gallinula chloropus</i>	3-3-2021	vogel
Waterral - <i>Rallus aquaticus</i>	3-3-2021	vogel
Wilde Eend - <i>Anas platyrhynchos</i>	3-3-2021	vogel
Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	3-3-2021	vogel
Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	24-3-2021	vogel
Meerkoet - <i>Fulica atra</i>	24-3-2021	vogel
Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	30-3-2021	vogel
Krakeend - <i>Mareca strepera</i>	30-3-2021	vogel
Merel - <i>Turdus merula</i>	30-3-2021	vogel
Tijftjaf - <i>Phylloscopus collybita</i>	30-3-2021	vogel
Zwarte Kraai - <i>Corvus corone</i>	30-3-2021	vogel
Lepelaar - <i>Platalea leucorodia</i>	25-4-2021	vogel
Bergeend - <i>Tadorna tadorna</i>	26-4-2021	vogel
Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	26-4-2021	vogel
Boerenzwaluw - <i>Hirundo rustica</i>	26-4-2021	vogel
Fitis - <i>Phylloscopus trochilus</i>	26-4-2021	vogel
Groenling - <i>Chloris chloris</i>	26-4-2021	vogel
Oeverzwaluw - <i>Riparia riparia</i>	26-4-2021	vogel
Rietgors - <i>Emberiza schoeniclus</i>	26-4-2021	vogel
Rietzanger - <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	26-4-2021	vogel
Spreeuw - <i>Sturnus vulgaris</i>	26-4-2021	vogel
Zilvermeeuw - <i>Larus argentatus</i>	26-4-2021	vogel
Kleine Karekiet - <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	9-5-2021	vogel
Blauwborst - <i>Luscinia svecica</i>	4-6-2021	vogel
Visdief - <i>Sterna hirundo</i>	19-7-2021	vogel
Kleine Karekiet - <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	3-9-2021	vogel
Vijvermossel - <i>Anodonta anatina</i>	28-6-2021	weekdier
Gewone barnsteenslak - <i>Succinea putris</i>	16-7-2021	weekdier
Europese Mol - <i>Talpa europaea</i>	24-3-2021	zoogdier
Europese Haas - <i>Lepus europaeus</i>	26-4-2021	zoogdier
Rosse Vleermuis - <i>Nyctalus noctula</i>	18-6-2021	zoogdier
Gewone Dwergvleermuis - <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	16-7-2021	zoogdier

11 Bijlage 5: Verslag inventarisatie vogels Lepelaarsplas

Hans Zweekhorst (zweekhorst68@caiway.nl / 06-54685509))

Kees Smits (c.smits@live.nl / 06-31045855)

Richard Smokers (richard.smokers@skpnet.nl / 06-10625225)

Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming Pijnacker (NMP) & Vogelwacht Delft e.o.

6 september 2021

11.1 Broedvogels

Territoria van broedvogels zijn vastgesteld op basis van de BMP-methodiek.

Telgebied: 55920 Lepelaarsplas Pijnacker

Aantal bezoeken: 4

soortnaam	aantal	opmerkingen
Wilde Eend	1	
Zomertaling	1	Vrouwtje gezien met 6 jongen
Waterhoen	1	
Meerkoet	4	
Houtduif	1	
Zwarte Kraai	1	
Blauwborst	2	
Rietzanger	2	
Kleine Karekiet	5	
Merel	1	
Zwartkop	1	
Fitis	1	
Pimpelmees	1	
Spreeuw	2	
Rietgors	1	

Zomertaling met pullen (foto Hans Zweekhorst)

11.2 Overige aanwezige of bezoekende soorten

Het overzicht van overige regelmatig of sporadisch aanwezige soorten is gebaseerd op zeer frequente bezoeken aan het gebied door Kees Smits in de periode 2018 tot heden en op de door Hans Zweekhorst en Richard Smokers uitgevoerde telrondes in 2021.

soort	opmerkingen
Lepelaar	Max. 5 exemplaren tegelijkertijd.
Blauwe Reiger	
Grote Zilverreiger	
Roerdomp	In november/december 2019 verbleven er minimaal drie weken lang 2 exemplaren.
Aalscholver	
Krakeend	
Kuifeend	
Bergeend	
Grauwe Gans	
Canadese Gans	
Nijlgans	
Waterral	In 2018/19 6 exemplaren, in 2020 4.
Watersnip	In februari 2021 6 exemplaren aanwezig.
Bokje	
Houtsnip	2018 en 2019
Kluut	Sporadisch aanwezig.
Tureluur	Sporadisch aanwezig.
Oeverloper	Soms kort aanwezig, tevergeefs op zoek naar slik.
Witgat	Idem
Visdief	
IJsvogel	5x gezien in afgelopen 4 jaar.
Bosrietzanger	
Cetti's zanger	
Witte Kwikstaart	
Grote Gele Kwikstaart	Enkele malen 's winters gezien.
Winterkoning	
Tjiftjaf	
Koolmees	
Baardman	1x gezien in eerder jaar.
Vink	
Putter	
Groenling	
Kneu	
Roodborst	
Zanglijster	
Koperwiek	's Winters foeragerend op besdragende struiken.
Kramsvogel	Idem
Grote Bonte Specht	
Groene Specht	
Oeverwaluw	Op insecten jagend boven de plas.
Boerenwaluw	Idem
Huiswaluw	Idem
Holenduif	
Zwarte Kraai	
Gaai	

soort	opmerkingen
Koekoek	
Halsbandparkiet	
Fazant	
Torenvalk	
Boomvalk	Aanwezig op 7-7-2021.
Slechtvalk	Af en toe aanwezig. Lijkt populieren te gebruiken als uitvalsbasis voor jagen op Kokmeeuwen in waterbassins van kassen.
Sperwer	
Buizerd	Vergeefse broedpoging in 2019. Regelmatig aanwezig.
Havik	Regelmatige bezoekers, ook rustend in populieren en bosje bij ingang. Plas lijkt op jachtroute te liggen.
Rode Wouw	Eenmaal passerend.